

הרב עובדיה יוסף ולימוד התורה

כשמלאו לרב עובדיה יוסף ארבע שנים עלתה משפחתו מעיראק לישראל והשתקעה בשכונת "בית ישראל" בירושלים. למרות שבעיראק שימש האב כצורף זהב וכסף, בארץ לא הצליח למצוא עבודה. במשך שלוש שנים היה האב מובטל ומצבה הכלכלי של המשפחה הפך קשה. בסופו של דבר הצליח האב לפתוח חנות מכולת קטנה שהפכה לאבן דרך בחייו של הרב עובדיה יוסף. בשל היותו הבן הבכור של המשפחה, הוא נאלץ לצאת לעבוד כבר בגיל צעיר מאוד, אולם נפשו חשקה בלימוד תורה. הוא ביקש מאביו לנהל את חנות המכולת - וכך הצליח ללמוד בזמן שלא היו לקוחות בחנות. אחיו של הרב עובדיה, נעים ז"ל, סיפר כי, ראש ישיבת "פורת יוסף", הרב עזרא עטייה הגיע אל אביהם והבטיח לסייע לו בניהול החנות, זאת בתנאי שיאפשר לבנו ללמוד תורה. ראש הישיבה הדגיש כי מדובר בתלמיד חכם שיכול להפוך לעילוי גדול, אולם אב המשפחה לא השתכנע. לאחר זמן מה, פרצו גנבים אל החנות והנער עובדיה יוסף לא הצליח לעצור בעדם. סחורה יקרה נגנבה. לאחר התקרית החליט האב כי עדיף שבנו לא ינהל את המכולת, ואפשר לו ללכת וללמוד בישיבה. בני משפחתו ומקורביו של הרב מספרים את הסיפור כסיפור ניסי, ואף מכנים את הגנבים "מלאכים".

ישיבת פורת יוסף

הרב עזרא עטייה רבו של הרב עובדיה יוסף

כבר בגיל 16 פרסם הרב עובדיה את ספרו הראשון. האח, נעים, לא יכול לשכוח את הנסיבות שבהן נמצא הכסף להוצאת הספר. "אבא נתן לו כל יום שני חצאי גרוש של המנדט כדי שייסע לישיבה. אבל הוא לא נסע באוטובוס אלא הלך ברגל וחסך את הכסף. יום אחד האצטבה שהיתה על הארון שקעה, ועל הרצפה בבית התפזרו אלפי מטבעות של חצי גרוש. אבא כעס, אבל אז חכם עובדיה אמר לו שהוא העדיף ללכת ברגל ולחסוך את הכסף. אבא לקח את המטבעות ונתן לו במקום זה כסף להוצאת הספר הראשון שלו".

בשנת תרצ"ו (1936) כתב הנער עובדיה מחברת הנושאת את הכותרת "יביע אומר - כתב-יד": "והם חידושי תורה שחידשתי בימי עלומי על ברכות ועל חומש" (25). חבריו מספרים על שנים של התמדה עצומה, שבהן לא עסק אלא בלימוד, בדרך-כלל לבד. גם הרב עובדיה מספר בכתביו משהו על אותה תקופה. אמר הכותב, בהיותי בטל מלימודים ביום י"ג וי"ד וט"ו אדר תרצ"ז (כי בישיבתנו "פורת יוסף"

אין למודים אצל המורים בימים הנ"ל) אמרתי לכתוב כאן רמזים על מגילת אסתר וקצת פירושים ורמזים על פיוט "מי כמוך". ועוד כתבתי בתחילת המחברת דרוש לשבת זכור והדרוש הזה דרשתי לפני חברי תלמידי ישיבתנו כי סדרנו חברה להתחנך בדרשות וכל שבת יקום אחד מן החברים מטעם המנהלים ה"ה [=הלא הם:]. הראשון כבת אישון מר דוד שרבאני נר"ו [=נטריה רחמנא ופרקיה. כלומר, ה' ישמרהו ויצילהו]. והשני אשר על ידו השני, מר שלום חבשוש נר"ו. והוא יכין אז במשך השבוע דרוש לדרוש ביום השבת לפני החברים. ועוד הבאנו תלמידים משאר הישיבות, ועוד אנשים באו לשם. וקודם יקראו פרשה רש"י עד הסוף ואחר כך קם הדורש והוא ידרוש לפניהם. והם יתחילו לקרות בשעה 10 אירופית לפני הצהרים ובשעה 12 קם הדורש וידרוש לפניהם, ועליהם תבוא ברכת טוב ויהיו רעננים כגן רטוב כי הרביצו תורה גם בשאר ילדים שיצאו מן הישיבות והלכו לעבוד, והיו מאספים אותם ביום שבת קודש וגם הם באו ללמוד.

ובהגיע תור נער ונער לדרוש, יכין באותו שבוע, או מדעתו או מספרים שיש לו, כל אחד ואחד כפי חלקו. ובהגיע תורי הכנתי את הדרוש הזה וכתבתי בשנת ויתן להם ארצות גוים, וקראתי לפני מורי הרב הגדול המפורסם לשם ולתהילה, רבי אליאזר בן כבור מורנו הרב רבי יעקב לופס שליט"א וערב לו (מאור ישראל, מאור ההגדה חלק שני, דרוש לשבת זכור תרצ"ז, הקדמה)